

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

JOURNAL OF MAMUN SCIENCE

VOLUME 3, ISSUE 1 **2025**

ISSN 2181-0000
Doi Journal 10.26739/2181-0000

«MAMUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»
ТОМ 3, НОМЕР 1

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»
VOLUME 3, ISSUE 1

TOHKENT-2025

«MA'MUN SCIENCE» JURNALI

ЖУРНАЛ «МА'MUN SCIENCE» | JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

№1 (2025) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-0000-2025-1>

Бош мухаррир: | Главный редактор:
Chief Editor:

Urazbayeva Dilbar Abdullayevna
Psixologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Бош мухаррир ўринбосари: | Заместитель
главного редактора: | Deputy Chief Editor:

Xudoynazarov Egambergan Madrahimovich
Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
dotsent Ma'mun Universiteti NTM

TAHRIRIY MASLAHAT KENGASHI | EDITORIAL BOARD | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

FILOLOGIYA FANLARI (INGLIZ TILI)

Axmedov Oybek Saporboyevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

O'rozboyev Abdulla Durdibayevich

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Ma'mun Universiteti NTM

Kalandarov Oybek Ruzimbayevich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Yakubov Muzaffar Kamildjanovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Galiyeva Margarita Rafaelovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Nasrullayeva Nafisa Zafarovna

Filologiya fanlari doktori (DSc), professor
Samarqand davlat chet tillari instituti

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

Samandarova Lola Sultanovna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

FILOLOGIYA FANLARI (RUS TILI)

Cho'ponov Otanazar Otojonovich

Filologiya fanlari doktori (DSc)
Urganch davlat universiteti

Ruzmetov Surojbek Allaberganovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (NEMIS)

Yakubova Matluba Tajibayevna

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch davlat universiteti

FILOLOGIYA FANLARI (O'ZBEK TILI)

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Ma'mun Universiteti NTM

TARIX FANLARI

Anatoliy Sagdullayevich Sagdullayev

Tarix fanlari doktori, professor; akademik

O'zbekiston Respublikasi Fanlar
akademiyasining haqiqiy a'zosi

Ashirov Adhamjon Azimbayevich

Tarix fanlari doktori, professor,
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasi Tarix instituti.

Goncharov Yuriy Mixaylovich

Tarix fanlari doktori, professor
Altay davlat universiteti Rossiya

Shaydurov Vladimir Nikolayevich

Tarix fanlari doktori, dotsent
Leningrad davlat universiteti Rossiya

Abdullayev Utkir Ismoilovich

Tarix fanlari doktori (DSc),
dotsent Urganch davlat universiteti

Matkarimova Sadoqat Maqsudovna

Tarix fanlari doktori (DSc), dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Timur Pulatovich

Tarix fanlari nomzodi, dotsent
Ma'mun Universiteti NTM

Abdalov Umidbek Matniyazovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD),
Dotsent Ma'mun Universiteti NTM

Jumaniyozova Mamlakat Tojiyevna

Tarix fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Urganch davlat universiteti

Xo'jamuratov Umarjon Rustamovich

Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Urganch pedagogika instituti

PSIXOLOGIYA FANLARI

Shoumarov G'ayrat Baxromovich

Psixologiya fanlari doktori, professor; akademik
O'zbekiston Respublikasi

Fanlar akademiyasining haqiqiy a'zosi

Kryukova Tatyana Leonidovna

Psixologiya fanlari doktori, professor
Kostroma davlat universiteti Belorusiya

Karpinskiy Konstantin Viktorovich

Psixologiya fanlari doktori, professor
Grodno davlat universiteti Belorusiya

IQTISODIYOT FANLARI

Ruzmetov Baxtiyar

Iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ma'mun Universiteti NTM

Sherov Alisher Bakberganovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), professor

Ma'mun Universiteti NTM

Voronsova Yuliya Vladimirovna

Iqtisodiyot fanlari nomzodi

Moskva davlat boshqaruvi universiteti

Jabborov Umarbek Rustambekovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Cho'ponov San'at Otanazarovich

Iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Niyazmetov Islambek Masharipovich

Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

PEDAGOGIKA VA FALSAFA FANLARI

Sardor Sharifzoda O'razboy Tabib o'gli

Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa
doktori (PhD), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Matnazarov Javlanbek Kabulovich

Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Adilov Zafar Yunusovich

Falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Slepko Yuriy Nikolayevich

Psixologiya fanlari doktori, professor

Yaroslav davlat pedagogika universiteti

Xazova Svetlana Abduraxmanovna

Psixologiya fanlari doktori, dotsent Kostroma
davlat universiteti Belarusiya

Kalandarova Madina Baxadirovna

Psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ma'mun Universiteti NTM

Nurullayeva Baxtigul Bobojonovna

Psixologiya fanlari nomzodi, dotsent Ma'mun

Universiteti NTM

TIBBIYOT FANLARI

Yuldashev Baxrom Sobirjanevich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Ma'mun Universiteti NTM

Abdullayev Ravshanbek Babajonovich

Tibbiyot fanlari doktori, professor

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Esamuratov Aybek Ibragimovich

Tibbiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Samandarova Barno Sul-tonovna

Biologiya fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Tajiyeva Zebo Baxodirovna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Nazarova Maloxat Berdiboyevna

Tibbiyot fanlari falsafa doktori (PhD)

Toshkent tibbiyot akademiyasi Urganch filiali

Xudaynazarova Salomat Ruzibaevna

Tibbiyot fanlari nomzodi, dotsent

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

ILMIY JURNAL TEXNIK KOTIBI

Sultanov Samandar Maxmud o'g'li

Arxeolog (tadqiqotchi pedagog)

Ma'mun Universiteti NTM

FILOLOGIYA

1. Аблаева Надира Кадамжановна, Зулунова Комила Комилжоновна РОЛЬ КЛАССИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В РАЗВИТИИ АНАЛИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У СТУДЕНТОВ.....	8
2. Джуманиязова Интизор Давлатназар кизи О НАЗНАЧЕНИИ ПАРАЛЛЕЛЬНЫХ КОРПУСОВ.....	15
3. Omanboyeva Aziza Doniyor qizi ZUHD TA'LIMOTI VA ZOHIDLIK MAKTABLARI.....	20
4. Yusupova Sohiba Islombek qizi O'ZBEK VA INGLIZ XALQLARI BOLALAR FOLKLORIDA ALLITERATSIYA HODISASINING QO'LLANILISHI.....	24
5. Matkarimova Gulira'no Abdullayevna ABU ALI IBN SINONING "TIB QONUNLARI" ASARIDA FITONIMLARNING TADQIQ QILINISHI.....	29
6. Аллаярова Рахат Рустамовна К ВОПРОСУ О ПЕРЕВОДЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ НЕМЕЦКОГО ЯЗЫКА НА РУССКИЙ И УЗБЕКСКИЙ ЯЗЫКИ.....	34
7. Kalandarov Aybek Ruzimbayevich O'ZBEK KLASSIK NASRIY ASARLARNI INGLIZ TILIGA TARJIMA QILISHDA SINTAKTIK MASALALAR.....	39
8. Якубов Музаффар Камилджанович ДВЕ КУЛЬТУРЫ — ОДНА ЛИЧНОСТЬ: АМИР ТИМУР В АНГЛИЙСКОЙ И УЗБЕКСКОЙ ДРАМАТУРГИИ.....	43
9. Kutlimuratov Umarjon Shakirovich TILSHUNOSLIKDA IZHONLOVCHI VALENTLIGINI O'RGANISHNING AYRIM MASALALARI.....	47
10. Matchanov Muzaffar Ruzimbaevich MODERN PERSPECTIVES ON COORDINATED ELEMENTS IN ENGLISH.....	51
11. Файзуллоева Зилола Зафаровна ФОРМЫ ВЫРАЖЕНИЯ ИРОНИИ И СПОСОБЫ ЕЁ ПЕРЕВОДА С АНГЛИЙСКОГО НА РУССКИЙ (НА ПРИМЕРЕ НОВЕЛЛЫ О. ГЕНРИ «ФАРАОН И ХОРАЛ»).....	55
12. Qahramonov Aliboy Yolgoshevich ABDULLA QODIRIY: MURAKKAB TAQDIRLI ADIB.....	62
13. Шамсутдинова Галия Шамилевна ЛЕКСИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ, СВЯЗАННЫЕ С АРХИТЕКТУРНЫМИ ПАМЯТНИКАМИ ХОРЕЗМА.....	68

14. Raimova Nilufar Abdullayevna, Bazarova Nazokat Davronbekovna
JONLANTIRISHLARNING BADIY-ESTETIK VAZIFASI (KOMIL AVAZNING “SOZANDA”
ROMANI MISOLIDA).....72

15. Jumanyazova Muhabbat Xusinovna, Annamuratova Shahnoza Shonazar qizi
PARALINGVISTIK VOSITALAR VA ULARNING IJTIMOYIY TARMOQLARDAGI
IFODASI.....76

16. Saparova Mohira Fayzullayevna
LEKSIKOGRAFIYANING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....80

17. Tolibova Maftuna Zokir qizi
FITRAT IJODINING ZAMONAVIY ADABIYOT VA JAMIYATGA TA’SIRI.....85

IQTISODIYOT

1. Турдиева Якитжан Хайитбаевна
ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФИНАНСОВОЙ
ПОДДЕРЖКИ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....88

2. Qabulov Baxrom Quzibayevich
AUDITORLIK FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISHNING O’ZIGA XOS XUSUSIYATLARI..91

PEDAGOGIKA

1. Qalandarova Iroda Hamdam qizi
DIDACTIC ASPECTS OF DEVELOPING CRITICAL THINKING IN PRIMARY SCHOOL
STUDENTS: AN EXAMPLE OF READING LITERACY.....98

2. Ashirova Anorgul Ismoilovna
DIDAKTIK TIZIMDA BOSHQARISH TAMOYILLARI AHAMIYATI.....105

3. Xujaniyozova Oygul Rajabovna, Matkarimova A’loxon
MAKTAB O’QUVCHILARIDA IJODKORLIK QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHNING
PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK OMILLARI.....110

4. Sultonova Mashhura Rustamboyevna, Saidova Farog’at Otabek qizi
BOLAGA NISBATAN QADRIYATLI MUNOSABAT OTA-ONALIK MUVAFFAQIYATINI
TA’MINLAYDIGAN OMIL SIFATIDA.....114

5. Xudayberganov Otabek Erkinovich, Atajanov Adilbek Yuldashevich
OLIY TA’LIMDA JISMONIY TARBIYA VA SPORT FANIDAN MUSTAQIL TA’LIM
TOPSHIRIQLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....119

6. Рамазанова Роза Абиловна
РОЛЬ И МЕСТО РОДНОГО ЯЗЫКА ПРИ ИЗУЧЕНИИ РУССКОГО ЯЗЫКА КАК
ИНОСТРАННОГО.....126

PSIXOLOGIYA

1. Ismoilova Asilpashsha Rojabovna
PSIXOLOGIYADA TAFAKKUR MUAMMOSINI O’RGANILGANLIK DARAJASI.....132

2. Odamova O'g'iljon Kenjayevna
SHAXSNI O'Z-O'ZINI KAMOL TOPTIRISH XUSUSIYATI.....137

3. Карпинский Константин Викторович
СОЦИАЛЬНО-ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ ИЗМЕНЧИВОСТЬ ЦЕННОСТНОГО ОТНОШЕНИЯ
К ДЕТЯМ В БЕЛОРУССКОЙ ПОПУЛЯЦИОННОЙ ВЫБОРКЕ.....141

TARIX

1. Salayev Umrбек Kadambayevich
JANUBIY OROLBO'YI NEOLIT VA ENEOLIT DAVRI MANZILGOHLARINING
ARXEOLOGIK JIHATIDAN O'RGANILISHI.....150

2. Каримов Умрбек Давронбекович
НЕМЕЦКИЕ МЕННОНИТЫ В ХИВИНСКОМ ХАНСТВЕ.....154

3. Юлдашов Юлдаш
ВАЖНОСТЬ ВОПЛОЩЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ ЦЕННОСТЕЙ.....159

4. Ismoilov Shohruxmirzo Zakirjon o'g'li
X-XI ASRLARDA XORAZMDA HUNARMANDCHILIK, CHORVACHILIK VA
DENQONCHILIK AHVOLI.....162

5. Alisher Matyakubov
YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA XORAZM VILOYATI: HUDUDIY
RIVOJLANISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....167

6. Matyakubov Xamdani Xamidjanovich
OROLBO'YI SAKLARINING KELIB CHIQISHI MASALASI VA UNING AHAMIYATI.....171

7. Xamdani Yulduz Ravshanbek qizi
IKKINCHI JAHON URUSHIDAN KEYINGI TIKLANISH YILLARIDA XORAZM VILOYATI
ICHKI ISHLAR ORGANLARI FAOLIYATINING BA'ZI MASALALARI.....176

8. Насиба Хаётова Закировна
ВАРАХША ШАХАР МАДАНИЯТИ: ТАРИХИЙ РИВОЖЛАНИШ ВА МЕЪМОРИЙ
ХУСУСИЯТЛАР.....180

9. Eshchanov Hurmat Matnazarovich
SHARQIY OROLBO'YI TEKISLIGIDA TEMIR DAVRI TURAR-JOYLARI MUDOFAA
INSHOOTLARIDA ARXEOLOGIK IZLANISHLAR SAHIFASI.....186

Ismoilov Shohruxmirzo Zakirjon o'g'li –
PhD., Ma'mun universiteti
“Tarix” kafedrasida katta o'qituvchisi

X-XI ASRLARDA XORAZMDA HUNARMANDCHILIK, CHORVACHILIK VA DEHQONCHILIK AHVOLI

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.14956185>

ANNOTATSIYA

Xorazm qadimdan Amudaryo sohillari bo'ylab joylashgan vohada o'rin olgan bo'lib, X-XI asrlarda voha aholisi savdo-sotiq bilan birga dehqonchilikdan ko'p foyda olgan. Chunki, vohani ikkiga bo'lib oquvchi Amudaryo dehqonlar uchun bitmas-tuganmas imkoniyatlar manbayi bo'lgan. Aholining bir qismi cho'l va dasht mintaqalarida chorvachilik bilan shug'illangan bo'lsa, shaharlarda hunarmandchilik ancha rivojlangan edi. Bu maqolada X-XI asrlarda Xorazm aholisining asosiy daromad manbayi bo'lgan dehqonchilik, hunarmandchilik va chorvachilikning ahvoli tarixiy manbalar yordamida tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Boranj, Amudaryo, Hubbi afsonasi, Ritl, Dirham, Ipak yo'li

Ismailov Shohruxmirzo Zakirjon oghli –
PhD., senior lecturer at the Department of
History, Mamun University

THE CONDITION OF CRAFTSMANSHIP, LIVESTOCK BREEDING AND FARMING IN KHOREZM IN THE 10TH-11TH CENTURIES

ABSTRACT

Khorezm has historically been situated in an oasis along the banks of the Amu Darya River. During the 10th and 11th centuries, the inhabitants of this oasis greatly benefited from trade and agriculture. The Amu Darya River, which splits the oasis during its flows, served as an abundant resource for local farmers. While some of the population engaged in cattle breeding in the surrounding desert and steppe regions, craft production was more prominent in the cities. This article examines the agricultural practices, craftsmanship, and cattle breeding that constituted the primary sources of income for the people of Khorezm during the 10th and 11th centuries, utilizing historical sources for analysis.

Keywords: Boranj, Amu Darya, Legend of Hubbi, Ritl, Dirham, Silk Road

Исмаилов Шохрухмирзо Закирджон углы –
кондидат исторических наук (PhD.),
старший преподаватель кафедры истории Университета Маъмуна

СОСТОЯНИЕ РЕМЕСЛЕННОСТВА, ЖИВОТНОВОДСТВА И ЗЕМЛЕДЕЛИЯ В ХОРЕЗМЕ В X-XI ВВ.

АННОТАЦИЯ

Хорезм исторически располагался в оазисе вдоль берегов реки Амударья. В течение X и XI веков жители этого оазиса получали большую выгоду от торговли и сельского хозяйства. Река Амударья, которая разделяет оазис на две части во время течения, служила обильным ресурсом для местных земледельцев. В то время как часть населения занималась скотоводством в окружающих пустынных и степных регионах, ремесленное производство было более заметным в городах. В этой статье рассматриваются сельскохозяйственные практики, мастерство и скотоводство, которые составляли основные источники дохода для жителей Хорезма в течение X и XI веков, с использованием исторических источников для анализа.

Ключевые слова: Борандж, Амударья, Легенда о Хубби, Ритл, Дирхам, Шелковый путь

KIRISH VA DOLZARBLIGI

Xorazm azaldan Amudaryoning har ikki sohilida dehqonchilikni rivojlantira olgan hudud sifatida qayd qilinadi. Daryo sababidan shakllangan, ikkita katta cho'lning bag'rida joylashgan vohadagi qulay sharoit, ulkan suv zaxirasi, qulay va issiq iqlim dehqonchilikning bir qator yo'nalishlarini rivojlantirishga imkon beradi. Bu haqida ko'plab tarixiy manbalarda hududning iqtisodiy imkoniyatlari haqida so'z yuritila turib qayd qilinadi. Ibn Fazlulloh ma'lumotlariga asoslangan tadqiqotchi A.O'razshahedov Xorazmning qulay sug'orish inshootlariga ega ekanligidan bu yerda donli ekinlardan arpa, noxat, guruch kabi bir qator o'simliklar; mevalardan uzum, anjir, anor, olma, shaftoli, nok, tut, behi, o'rik; poliz ekinlaridan qovun, tarvuz, qovoq; sabzavotlardan bodring, sabzi, turp, baqlajon, karam; gullardan nilufar, rayhon, atir gul, nargiz kabilar yetishtirilganligini qayd qiladi [1, B, 184]. Sayyoh Ibn Battuta o'z estaliklarida Xorazmda "... Iroqda yasalgan chinni idishlarda uzum va qovunlar qo'yilgan ..." ligi haqidagi ma'lumotlari Xorazm qovuni naqadar mashhur bo'lganligidan dalolat beradi [1, B, 184].

METODLAR VA O'RGANILISH DARAJASI

Mazkur mavzuni yoritib beruvchi eng dastlabki tarixiy manbalar sifatida Al-Maqdsiy, Ibn Fadlan, Ibn Battuta, Abu Mansur Saolbiy, Ibn Holiqon kabi sayyohlar va tarixchilarning asarlarinin ko'rsatish mumkin. Keyingi davrlarda esa, sovet tadqiqotchilaridan S.P.Tolstov, Y, G'ulomov, xorijlik tadqiqotchilardan S.O'rozshahedov, A. O'zbayraktarlar tadqiqotlar o'tkazganligini ko'rish mumkin. Mazkur tadqiqotni olib borishda asosan qiyosiy tahlil metodidan foydalanildi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA

Xalifalik bozorlarida shuningdek, Xorazmdan keltirilgan qovunlar juda mashhur bo'lib, ularning narxi juda qimmat bo'lgan. Jumladan, Abu Mansur Saolbiy Xorazmning "boranj" nomli qovuniga ta'rif bera turib "... u qovunlarning eng shirini va eng yaxshisidir. Uni qo'rg'oshin qoliplarda muzga o'rab, avvallari xalifa al-Ma'munga, keyin esa al-Vosiqqa olib borishgan. Agar yaxshi saqlanib yetib kelsa, bir dona qovun 700 dirham turar ekan" [2, B,91], – deb ma'lumot beradi. Ammo, "boranj" nomli qovuni aynan qaysi qovun turiga to'g'ri kelganligi noma'lum. Balki bu qovun turi bugungi kungacha yo'qolib ketgandir. Ibn Battuta Xorazmda yetishtirilgan mahsulotlar haqida ma'lumot berib: "Gurganch tarvuzining sirti yashil, mag'zi qizi, juda mazali va qattiq. Uzum va anjir kabi tilimlarga ajratilib quyoshda quritilgandan so'ng, Hindiston va Xitoyning uzoq hududlariga sotilgan. Uning qurigan juda lazzatli bo'lib, Hindistonnda Gurganch tarvuzini to'rt ko'z bilan kutilishadi va xatto Hindiston hukmdori uni juda yaxshi ko'radi..." [3, B,348], deb qayd qiladi. Qiziq tomoni tarvuzni quritish imkoniyati biroz mushkul bo'lib, arab tilida "بطيخ" ("bittix") ya'ni, tarvuz so'zi, qovun ma'nosida ham ishlatish mumkin. Ammo, uning "... sirti yashil, mag'zi yashil" ekanligi uni tarvuz deb xulosa qilish mumkin. Uning "...juda mazali va qattiq...", deb bergan ta'rifi bugungi kunda Xorazmda ekiluvchi yozgi qovunlardan biri bo'lgan Ko'kcha, Aravakash kabi turlariga o'xshash qovun bo'lishi mumkin degan xulosa qilish mumkin.

Bundan tashqari Xorazmda uzum juda ko'p miqdorda yetishtirilganligi haqida ma'lumotlar uchraydi. Jumladan, X asrda Xorazmga tashrif buyurgan sayyoh Maqdisiy Amudaryo bo'yidagi Darg'onota hududida sohil bo'ylab besh yuzta uzum bog'larini ko'rganligi, bog'ning umumiy uzunligi 2 farsahdan oshganligini qayd qiladi [4, B,256]. Shuningdek, Yoqut al-Hamaviy ham Xorazm tuproqlarida ekin ekilmagan yer yo'qligini qayd qiladi [5, B,146]. Qazviniy ma'lumotlariga tayangan A. O'razshahedov esa, Jurjoniya atroflarida daraxtzor borligini, qishloq va tumanlarning barchasida aholi dehqonchilik bilan shug'illanishini qayd qiladi. Nima bo'lganda ham Xorazmda bu kabi qishloq xo'jalik mahsulotlari xatto keragidan ortiqroq yetishtirish va ortiqcha mahsulotni karvon yo'llari orqali eksport qilish imkoni bo'lgan. Bu mahsulotlarning asosiy xaridorlari esa, Orol dengizi shimolida yashovchi bir qator ko'chmanchi turkiy qabilalar bo'lganligi aniq. Chunki, bu qabilalarning asosiy faoliyati chorvachilik bo'lib, o'g'uzlarga tegishli hududlarda nihoyatda kichik qismida dehqonchilik qilishgani ma'lumdir.

Xorazmning tabiiy geografik holatidan kelib chiqib, yana bir taraqqiy etgan soha bu baliqchilikdir. Tarixchi Maqdisiy Orol ko'lining janubiy qismida Amudaryo deltasi bo'ylab qalin to'qayzorlar va botqoqliklar mavjudligi, bu hududda odam yashamasligi lekin, baliqchilar maskani borligi haqida ma'lumot beradi [4, B,289]. Tabiiyki, bunday hududlarda asosan baliqchilik va chorvachilik bilan shug'illanishgan. Jumladan, manbalarda Orol ko'lining sohillarida joylashgan Hallijon deb nomlangan hududda ishlab chiqarilgan baliq xorijga eksport qilinganligi haqida ma'lumotlar beriladi [1, B,185]. Qolaversa, ko'pchilik tarixiy manbalarda Xorazmning xorijga eksport qilgan asosiy tovarlarining ichida quritilgan baliq, baliq suyagi va tishining borligi vohaning Orol ko'li bo'ylarida va Amudaryo deltasi hududida baliqchilik rivojlanganligidan dalolat beradi.

Shuningdek, Xorazm hududida chorvachilik sohasi ancha taraqqiy etgan. Bu haqida Ibn Havqal Xorazmdagi chorva hayvonlari ularning boqilish taribi va keltirilgan qo'y-qo'zi terisi xalifalik bozorlarida juda xaridorgir ekanligini qayd qiladi. "Xorazmning otlari ancha quvvatli, havosi toza, suvi turli kasalliklarga qarshi shifoli. Xorazmda qo'y suruvlari erta-yu kech o'tlash uchun o'tloqlar mo'l. Shuning uchun ular yilda olti yettita qo'zilyaydi. Xorazmlik cho'ponlar yangi tug'ilgan qo'zichoqlarga sut yetishi uchun oldingi qo'zichoqlarni sutdan erta ayirishadi. Zaif bo'lgan qo'zichoqlar terisi uchun so'yiladi. Qo'y terisining qadri uning rangiga qarab farq qiladi. Qizg'ish rangli qo'y terisi chorak dinordan 2 dinorgacha sotiladi. Qora rangli porloq terilar juda qimmat bo'lib, oltin dinorga baholanadi. Oq rangli teri egarlarni qoplashda ishlatiladi va bahosi qimmat bo'ladi. Ayrim terilar qadri baland bo'lmagani uchun 10 donasi 1 dirhamga baholanadi" [5, B,146]. Ushbu ma'lumotni "Hudud al-olam" asarida berilgan ma'lumot bilan tasdiqlash mumkin. Unda qayd qilingan ma'lumotga ko'ra, Kerdar hududida qo'y-qo'zilar soni nihoyatda ko'p bo'lib, teri mahsulotlari ishlab chiqarilgan [6, B,22]. Bu ma'lumotni Maqdisiy ma'lumotlariga asoslangan holda tadqiqotchi A. O'zbayrakdar tomonidan tasdiqlangan. Uning qayd qilishicha faqatgina Mizdahkon hududining o'zida 12 ming bosh qo'y-qo'zi boqilgan [7, B,107]. Tarixchi Maqdisiy shuningdek, Jurjoniya'dagi Hojilar darvozasi oldida Buxoro maydoniga o'xshash keng maydon joylashib, u yerda qo'y bozori borligi haqida ma'lumot beradi [4, B,290]. Shuningdek, o'lkada Movarounnahrning boshqa hududlarida mavjud bo'lgan uy va chorva hayvonlari hisoblangan ot, hachir, eshak, tuya, mol boqilgani, eshak va hachir kabi hayvonlar soni ancha oz bo'lsada qo'y-qo'zilarining soni nihoyatda ko'p ekanligi manbalarda qayd qilingan [1, B,185]. Bu ma'lumotlardan bilish mumkinki, Ma'muniy Xorazmshohlar davrida davlatning nafaqat savdo-sotiq munosabatlari balki, dehqonchilik va chorvachilik sohalari taraqqiy etganligini bilish mumkin.

Qish pallasida Xorazmshoh Ma'mun qabulida bo'lgan Abu Mansur Saolbiy Xorazmning sovuq qishiga ta'rif bera turib "Xudo haqqi, agar Xorazmning sovug'i quturib "tishlasa", badanlarimiz momoqaldiroqqa o'ralib qoladi, quyosh yuzini bekitib, shamol badandan qon chiqarib yuboradi. Suv toshga aylanib, it iniga kirib ketadi. Agar oshiq mash'uqasini o'padigan bo'lsa, og'zi uning og'zida muzlab qoladi": – deydi [8, B,278]. Bundan bilish mumkinki, Xorazmning X asrdagi iqlim sharoiti ham hozirgiga o'xshash bo'lgan. Lekin, qishning shunchalik qattiq bo'lishiga qaramasdan, Amudaryo atroflarida to'qayzorlar serob bo'lib, o'tin narxi ham ancha arzon bo'lgan. Jumladan, Ibn Fadlan o'z esdaliklarida "Jurjoniya sovuq bo'lishiga qaramay, Alloh ularga ko'p o'tin zaxirasini

bergan. “Tog‘” daraxti (Dasht mintaqalarida o‘svuchi Amudaryo sohillaridagi to‘qayzorlarda keng tarqalgan saksovul daraxti bo‘lsa kerak.) o‘tinining bir aravasi ularning pulida 2 dirhamdir. Bu bir arava o‘tin esa uch ming ritl (Amal qilish hududiga qarab 300 dan 500 gramgacha bo‘lgan og‘irlik o‘lchov birligi.)ga teng”: – deb qayd qiladi.

Amudaryo sohillaridagi qalin to‘qayzorlar Xorazmda tomonidan yog‘och bilan bog‘liq hunarmandchilik turlari rivojlangan. Jumladan, Y.G‘ulomov tadqiqot ishida Xorazmning qadimgi davr tarixiga oid “Hubbi afsonasi” (Afsonaga ko‘ra Hubbi Faridun va Jamshid taxtga o‘tirmasidan oldin Amudaryoda yashagan yigit bo‘lib, baliq bilat ovqatlangan. U dayo hokimi hisoblangan. U daryoda yetti yuz yil davomida yashaydi va bu vaqtda daryoga hech qanday insu jins yaqinlashmaydi. Afsonaviy hukmdro Jamshid taxtga o‘tirgach Hubbi g‘oyib bo‘ladi. Uni onasi o‘g‘lini uzoq vaqt yig‘lab qidiradi. Ana o‘sha Hubbining onasi xorazmliklarga qayiqda yurish va jang qilishni o‘rgatgan degan afsona mavjud.) ni qayd qilib o‘tadi [9, B,32]. Unda qayd qilingan kemalar va qayiqalar haqidagi voqealar Xorazmda qadimdan qayiqsozlik va kemasozlik haqidagi bilimlari rivojlanib ulgurgan edi. Bu davrda ham xorazmliklar Amudaryo orqali Movarounnahrning janubiy viloyatlari shuningdek, Xuroson va Hindiston bilan savdo munosabatlarini yo‘lga qo‘yishgan. Buning uchun esa savdogarlar qayiqsozlar yasagan qayiq va kichik daryo kemalari xizmatidan foydalanishgani aniq.

Bundan tashqari, yog‘och xom-ashyosining ko‘pligi sabab Xorazmda yog‘ochdan yasaladigan harbiy qurol-aslahalar yasash ancha taraqqiy etgan. Buni Xorazmning eksport tovarlari orasida kamon, o‘q-yoy, nayza kabi qurollar mavjudligidan ham bilish mumkin [10, B,202].

Xorazmga X asrda tashrif buyurgan bir qator sayyohlar o‘lkada to‘qimachilik sanoati ham ancha taraqqiy etganligi haqida guvohlik berishgan. Jumladan Maqdisiy quyidagicha ma‘lumot beradi: “Kat shahri gavjum tijorat markazi bo‘lib, savdogarlar makonidir. Shaharda oq mato, paxtali va yungli kiyimlar, oq choyshab matolari ko‘p ishlab chiqariladi. Mato ishlab chiqarish rivojlangan” [4, B,288].

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, Ma‘muniy Xorazmshohlar davrida Xorazmning tabiiy geografik joylashuvi, shart-sharoitlari asosida hunarmandchilik, dehqonchilik, chorvachilik, baliqchilik ancha taraqqiy etgan. Mazkur sohalarning ba‘zilarining rivojiga bevosita hududning tabiiy iqlim sharoitlari ta‘sir qilgan bo‘lsa, ayrimlarining rivojiga qo‘shni davlatlar bilan savdo aloqalari sababchi bo‘lgan. Qolaversa, Xorazmning Buyuk ipak yo‘li chorrahasida joylashganligi ham uning iqtisodiy taraqqiyotida asosiy omil vazifasini o‘tab bergan. Umuman olganda ushbu bo‘limda keltirilgan ma‘lumotlar asosida quyidagi ilmiy xulosalarni chiqarish imkoni mavjud:

- Xorazmda X asrda savdo-sotiqdan tashqari dehqonchilik, chorvachilik, baliqchilik va hunarmandchilikning qator sohalari taraqqiy etgan;
- Butun Xorazm vohasi bo‘ylab dehqonchilik uchun yaxlit kanallar va sug‘orish tizimi shakllangan;
- Xorazmdagi dehqonchilik va chorvachilik sohalari taraqqiyoti faqatgina IX-X asrlarda emas balki, uzoq davr mobaynida, orttirilgan tajribalar asosida shakllangan.

Iqtiboslar/ References/Сноски

- [1] Orazshahedov A. Tarixda Gurgench shahri (Kuruluşundan Hanlıklar dönemine kadar). Dok. Tezi. Necmettin Erbakan üniversitesi. – Konya, 2018.
- [2] Абдуллаев И. Абу Мансур Саолбий. – Т.: Ўзбекистон, 1991.
- [3] İbn Battuta. İbn Battuta seyahatnamesi. – İstanbul; Yapı Kredi yayınları, 2015.
- [4] .1991. محمد بن احمد المقدسي. أحسن التقاسيم في معرفة الأقاليم. – القاهرة: دار السويدي, 1991.
- [5] Ш. Камолиддин. Ибн Хаукал и его труд (Мавара ан-нахр). Ч 3. – с.аарбрюкен: LAP, 2021.
- [6] Аноним. Худуд ал-олам: Мовароуннахр тавсифи. Маъсул мухаррир М.Исҳоқов. – Т.: Ўзбекистон, 2008.
- [7] Özbayraktar A. Me‘mûnîler devrinde Harezm. Dok.tezi. Selçuk Üniversitesi. – Konya. 2021.
- [8] .1984. ابو منصور الثعالبي. يتيمة الدهر. ج 4. – بيروت: دار الكتاب العلمية, 1984.

[9] Ғуломов Я. Хоразмнинг суғорилиш тарихи. –Т.: ЎзССР ФА нашриёти, 1959

[10] Материалы по истории туркмен и Туркмении. т. 1. – М-Л., 1939.

tomonidan qoldirilgan turar-joylar mudofaa inshootlarida olib borgan arxeologik izlanishlar natijalari taxlil qilindi va yangi g'oyalar ilgari surildi.

Natijalar quyidagicha izohlandi:

- Sharqiy Orolbo'yi hududi tekisligini odamzot tomonidan neolit davrida o'zlashtirilishi, axoli zichligi oshganligi sabab olib borgan migratsion jarayonlar, yangi-yangi xo'jalik-madaniy xo'jaliklarni tarkib topishi oydinlashtirildi.

- Neolit va bronza davri aholisini jamiyatni ijtimoiy-iqtisodiy va etnik-munosabatlarni olib borishi jarayonida Quyi Amudaryo xududida Oqchadaryo havzasi axolisi bilan o'zaro aloqalari natijalari qayd qilindi.

- Yarim o'troq va chorvador qabilalarning binokorlik bilimi asosida bunyod qilingan istexkomli turar-joylar to'g'risida tarixiy ma'lumotlar ilmiy jamoatchilik e'tiboriga havola qilindi.

XULOSA

- Arxeologik yodgorliklarda olib borilgan arxeologik izlanishlar natijalari e'tiborga olinib, Sharqiy Sirdaryo xududi tosh davrida ovchilar tomonidan o'zlashtirilmagan, neolit davri so'nggi bosqichida o'zlashtirilganligi to'g'risida xulosaga kelindi.

- Neolit, eneolit va bronza davrida axoli turar-joylar yerto'la chaylalar bo'lgan, o'zlashtiruvchi xo'jalik yo'nalishi jamiyat iqtisodiyotini namoyon qilgan.

- Temir davriga kelganda (mil.avv. X-Vasrlar), turar-joylar qurilishida paxsa va xom g'ishtlar qo'llanishi, ular atrofi mudofaa devor, unda mudofaa elementlari, tashqi devor atrofida handaq o'tganligi masalalari o'rganildi.

Iqtiboslar / References / Сноски

1. Виноградов А.В. Неолитические памятники Хорезма-М.:Наука, 1968. Вып-8-С.125-126.
2. Виноградов А.В. Древние охотники и рыболовы Среднеазиатского междуречья //ТрХАЭЭ-М.:Наука, 1981-Вып XIII-С.90-93.
3. Итина М.А. История степных племен Южного Приаралья-М.:Наука, 1977.Т.-Х-С 27-28.
4. Толстов С.П. Хорезмская археолого-этнографическая экспедиция АН СССР в 1946 г //Известия Академии Наук-М.:Наука, 1947.Т.4. Вып-2-С. 177-182.
5. Толстов С.П. По древним дельтам Окса и Яксарта. М-Л, Наука, 1962-С. 154-рис 89.
6. Толстов С.П. “Древний Хорезм”. М. МГУ. 1948. С. 59-69.
7. Сагдуллаев А.С. “Оседлые области юга Средней Азии в эпоху раннего железа”. (Генезис культуры и социально-экономическая динамика). Автореф. Дисс. Доктор. Ист.наук.-М.:МГУ, 1989-38 с
8. Пилишко В.Н. “Раскопки в Дейнауском районе Чарджоуской области”. //АО 1974,- М: Наука, 1975-С.528.
9. Kabirov J, Sadullayev A. “O'rta Osiyo arxeologiyasi”. Т. O'qituvchi. 1990.
10. Baratov P. “O'zbekistonning tabiiy geografiyasi”. Toshkent. O'qituvchi, 1996-В. 154-162.

МАДАНИЯТЛАР КЎПРИГИ ВА АКАДЕМИК ҲАМКОРЛИК НАМУНАСИ: МАЪМУН УНИВЕРСИТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛТЕТИ ВА КИНЖО ГАКУИН УНИВЕРСИТЕТИ

Бугунги кунда Маъмун университети республикаимиз етакчи олий даргохларидан биридир. Университет мамлакатимиздаги олий ўқув юртлари орасида халқаро ҳамкорлик бўйича етакчи ўринни эгалламоқда. Таълим соҳасидаги халқаро ҳамкорлик университет жамоаси фаолиятининг ажралмас қисмидир. Маъмун университети жаҳоннинг бир қатор йирик давлатлари жумладан, Словения, Италия, Белгия, Швеция, Испания, Япония, Малайзия, Туркия, Қозоғистон, Қирғизистон, Беларус, Россия, Озарбайжон, Жанубий Корея каби давлатларнинг олий ўқув юртлари билан ўзаро ҳамкорлик алоқаларини ўрнатди ва ушбу олий ўқув юртларида университет бакалаврият талабалари, таянч докторантлари, профессор-ўқитувчиларини ўқиш, малака ошириш, тажриба алмашиш, илмий тадқиқот ишларини амалга ошириш, шунингдек, халқаро илмий конференциялар, семинарлар, форумларда иштирок этишларини режалаштирди. Нуфузли хорижий олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари ҳозирги кунда талабаларга таълим бериб келмоқдалар.

Маъмун университети “Филология” факултети 2022 йил 5 сентябрда ташкил қилинди. Ҳозирги кунда филология факультетида 1000дан зиёд талаба таҳсил олмақда. Улар орасида халқаро ва миллий сертификатга эга талабалар ҳам бор, улар асосан университет тасисчиси гранти асосида таҳсил оладилар. Бу ҳам университет раҳбариятининг иқтидорли ва билимли талабаларга кўрсатаётган эътибор ва эъзоздир!

Филология факултети доимо тил, адабиёт ва маданиятни ўрганиш маданиятлараро мулоқотни йўлга қўйишда асосий ўрин тутадиган макон бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади. Глобаллашув даврида хорижий университетлар билан ҳамкорлик академик фаолиятнинг ажралмас қисмига айланиб, ўзаро тажриба алмашиш, илмий тадқиқотларни чуқурлаштириш ва халқлар ўртасида ўзаро тушунишни ривожлантириш имконини бермоқда.

Филология соҳасидаги халқаро ҳамкорлик алоҳида аҳамиятга эга, чунки улар тилни маданий ва тарихий шароитда ўрганиш учун янги имкониятлар очади. Сўнги бир неча йил ичида факултетимиз турли мамлакатлар, жумладан, Япония, АҚШ, Жанубий Корея ва бошқа университетлар билан алоқаларни фаол ривожлантирмоқда. Бу ҳамкорликлар таълим жараёнини бойитади, илмий тадқиқот чегараларини кенгайтиради ҳамда талабалар ва профессор-ўқитувчиларнинг алмашинув дастурлари, конференциялар ва кўшма илмий лойиҳаларда иштирок этиши учун имконият яратади.

Япониянинг Кинжо Гакуин университети ва Маъмун университети билан тегишли меморандумлар билан мустаҳкамланган ҳамкорлик ана шундай ҳамкорликнинг ёрқин мисолларидан бирidir. Бу ташаббуслар халқаро алоқаларни мустаҳкамлаш ва жаҳон илмий ҳамжамиятига интеграцияни рағбатлантиришга содиқлигимизни кўрсатади.

Кинжо Гакуин университети Япониянинг Аичи префектураси, Нагоя шаҳрида жойлашган хусусий аёллар университетидир. Унинг кампуси Морияма-ку худудида жойлашган бўлиб, талабаларга турли академик ва маданий ресурслардан фойдаланиш имкониятини беради.

Мазкур даргоҳ 1889 йилда ташкил этилган ва 1949 йилда университет мақомини олган. "Кинжо" ("Олтин қалъа") номи асосий кўрғоннинг тепасидаги иккита олтин шачиҳоко билан машҳур бўлган Нагоя қалъасининг тарихий номига ишора қилади.

Университет гуманитар ва ижтимоий фанлардан тортиб табиий фанларгача бўлган кенг кўламли фанларни қамраб олувчи 14 та бакалаврият факултети ва мутахассисликларини ўз ичига олади. Магистратура ва докторантура дастурларини тақлиф қилувчи Гуманитар фанлар ва инсон экологияси олий мактаби ҳам мавжуд.

Университет кутубхонаси ўқув муҳитининг муҳим қисми бўлиб, уй вазифаси, тадқиқот ва ўқиш учун имконият яратади. Университет нафақат маҳаллий, балки халқаро талабаларни ҳам қабул қилади, маданий алмашинув учун ўзига хос муҳит яратади, турли миллат вакиллари билан учрашади ва халқаро алоқаларни ўрнатади.

Маъмун университети Филология факултети ва Кинжо Гакуин университети Гуманитар фанлар факултети ўртасида ўзаро англашув меморандуми имзоланиши орқали мустаҳкам алоқалар ўрнатилди. Мазкур ҳужжат академик алмашинувни ривожлантириш, қўшма таълим ва илмий лойиҳаларни амалга ошириш йўлида муҳим қадам бўлди.

Меморандум ҳамкорликнинг қуйидаги асосий йўналишларини ўз ичига олади:

Касбий ҳамкорликни чуқурлаштириш ва тажриба алмашиш учун ўқитувчилар ва тадқиқотчилар алмашинуви;

ёш мутахассисларнинг дунёқарашини кенгайтириш ва икки давлат таълим тизимининг ўзига хос хусусиятларини ўрганиш имконини берувчи бакалаврият талабалари алмашинуви;

маданий ва илмий меросни чуқурроқ тушунишга қўмаклашиш учун академик маълумотлар ва материалларни алмашиш;

илмий иш учун янги истиқболларни очадиган қўшма тадқиқот лойиҳалари ва симпозиумлар ташкил этиш;

муайян эҳтиёж ва имкониятларга қараб факултетлар томонидан келишилган бошқа ҳамкорлик шакллари.

Шартнома ўзаро ва ҳар бир университетнинг автономиясини ҳурмат қилиш тамойилларига асосланади. Режалаштирилган барча тадбирлар иккала факультет вакиллари томонидан олдиндан келишиб олинади ва томонларнинг илмий ва молиявий имкониятлари ҳисобга олинади. Меморандум беш йил муддатга амал қилади, шу каби муддатлар учун автоматик равишда янгиланади.

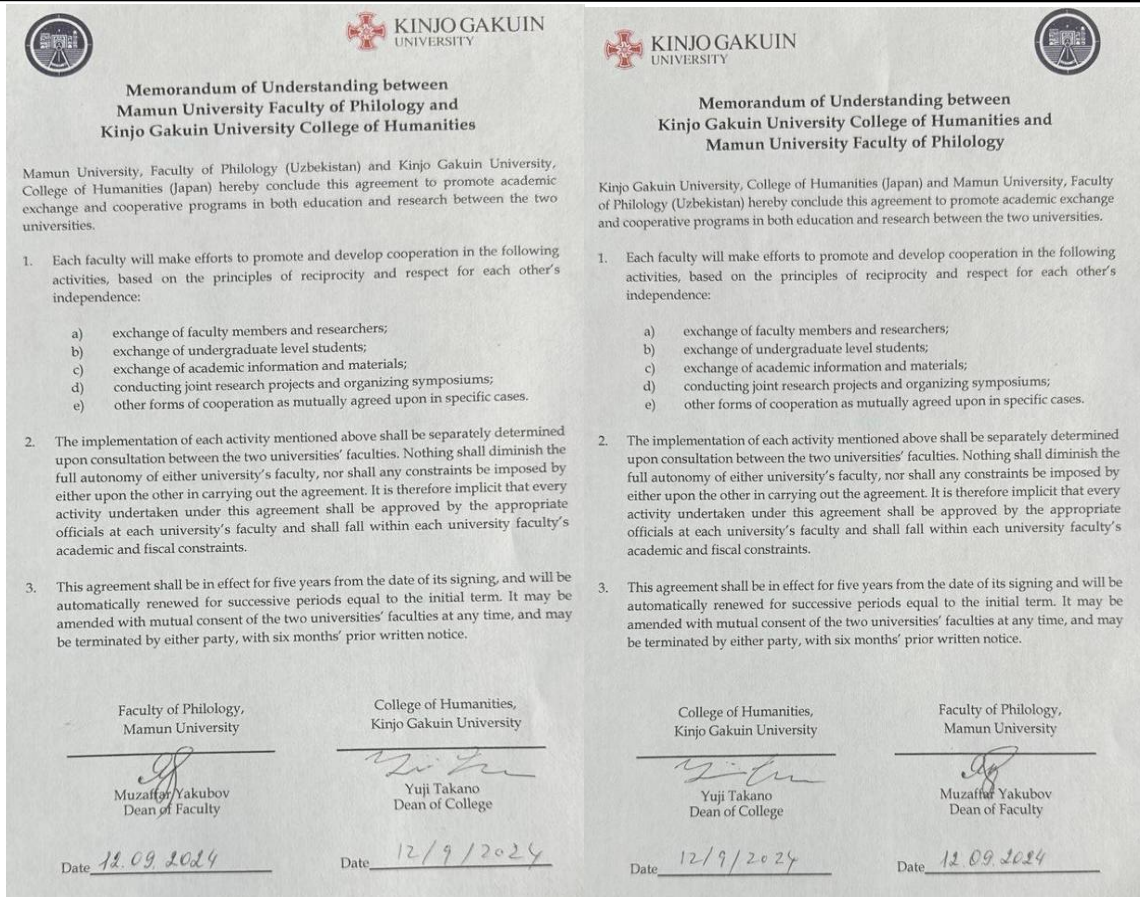
Ҳамкорлик доирасида илгари сурилган энг истиқболли ғоялардан бири ҳар икки университет талабалари учун ҳар йили қишки ва ёзги икки ҳафталик оромгоҳларни ташкил этиш таклифи бўлди. Ушбу тадбирлар қуйидагиларга қаратилган:

Икки давлат маданияти, ҳаёти ва тарихи билан танишиш;

маданиятлараро алоқаларни мустаҳкамлаш;

амалий мулоқот орқали иштирокчиларнинг тил малакаларини ошириш.

Бундай оромгоҳлар талабалар учун нафақат билимларини чуқурлаштириш, балки бошқа давлат вакиллари билан дўстона алоқаларни ўрнатиш имкониятини берувчи ўзига хос майдонга айланади.

Мамун университети ва Кинжо Гакуин университети ўртасидаги ҳамкорлик замонавий таълим соҳасида халқаро ҳамкорлик муҳимлигини кўрсатади. Бу нафақат иштирокчиларнинг касбий маҳоратини оширишга, балки Ўзбекистон ва Япония халқлари ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ҳамжихатликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ҳамкорликнинг янада кенгайтиши ҳар икки томон учун янада кенг имкониятлар яратиши кутилмоқда.

Бу тadbирларни амалга оширишда бевосита иштироқ этган ва асосий сабабчи бўлган ҳақиқий ва ёрқин инсонни эслатишимиз керак! Маъмур университети ва Япониянинг Кинжо Гакуин университети ўртасида ҳамкорлик алоқаларини ўрнатишда яхши дипломат ва тadbиркор Ибрагимов Бунёдбек Абдушарипович муҳим рол ўйнади, унинг фаолияти Ўзбекистон ва Япония ўртасида муҳим кўприк вазифасини бажариб келмоқда. Ўзбекистон Республикасининг Нагойядаги фахрий консули Хироюки Ито жанобларига қимматли вақтларини аямасдан ва беминнат хиссаларини кўшганлари учун алоҳида миннатдорчилик билдирамыз.

Бунёдбек Абдушарипович 1985-йилда Урганч шаҳрида туғилган, юридик маълумотга эга, 2007-йилда Тошкент давлат юридик институтини, 2009-йилда Нагоя университетини тамомлаган, ҳуқуқшунослик магистри даражасини олган. Унинг фаолияти халқаро ҳамкорлик, ўзбек маданиятини тарғиб қилиш ва икки давлат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш борасидаги фаол ишлар билан ажралиб туради.

2017 йилдан Б.Ибрагимов Нагоя-Ўзбекистон дўстлик жамияти (ФАНУЗ) ҳаммуассиси ва ижрочи директори, Нагоя шаҳрида жойлашган Глобал Силк Роад Инс. компанияси муассиси ва ижрочи директори. Унинг ташаббуслари билан қатор муҳим шартномалар, жумладан, Туризм давлат қўмитаси ҳузуридаги Миллий жамоат маркази билан ҳамкорлик тўғрисидаги меморандум ҳамда Тошкент ва Нагоя шаҳарлари ўртасида маданият ва туризм соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган.

Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳиятини оммалаштириш, миллий маҳсулотларни Япония бозорига олиб чиқиш, япон сармоясини жалб этиш борасидаги саъй-ҳаракатлари икки томонлама муносабатлар ривожига катта таъсир кўрсатган. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Япониядаги ватандошлар билан учрашувини ташкил этиш, Нагоя мэрининг Ўзбекистонга ташрифи, маданий-иқтисодий алмашинувни ривожлантиришга хизмат қилувчи лойиҳаларни амалга ошириш унинг ютуқларидандир.

Халқаро алоқаларни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссаси учун Бунёдбек Абдушарипович “Шухрат” медали (2020) ва “Фаол тадбиркор” кўкрак нишони (2024) билан тақдирланган. Унинг фаолияти нафақат Ўзбекистонни халқаро майдонда танитибгина қолмай, балки таълим, фан ва маданият соҳасидаги ҳамкорлик, жумладан, Кинжо Гакуин университети билан ҳамкорлик қилиш учун ноёб имкониятлар яратди.

Филология факултетининг Япониянинг Кинжо Гакуин университети каби хорижий университетлар билан ҳамкорлиги - халқаро ҳамкорлик илм-фан, таълим ва маданият ривожига қандай ҳисса қўшишининг ёрқин намунасидир. Бу каби ташаббуслар талабалар ва профессор-ўқитувчилар учун янги уфқларни очиб, тажриба алмашиш, тадқиқотларни кенгайтириш ва маданиятлараро тушунишни чуқурлаштиришга ёрдам беради.

Бу жараёнда Бунёдбек Абдушарипович Иброҳимов каби фаол меҳнати ва фидойилиги билан мамлакатлар ўртасидаги дўстлик кўприқларини мустаҳкамлаган инсонларнинг саъй-ҳаракатлари алоҳида аҳамият касб этади. Унинг ҳиссаси узоқ муддатли ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги муҳим қадам бўлиб, натижада нафақат қўшма лойиҳалар, балки таълим ва маданият алмашинувининг янги истиқболларини шакллантиришга эришилди.

Ишончимиз комилки, Кинжо Гакуин ва бошқа хорижий университетлар билан ҳамкорлик янада ривожланиб, янги самаралар олиб, факултетимизнинг халқаро нуфузини мустаҳкамлайди. Бу ташаббуслар таълим ва илм-фан халқларни бирлаштириб, умумий мақсадларга эришиш ва глобал билимлар ҳамжамиятини яратишда қудратли воситага айланаётганидан далолат беради.

**Якубов Музаффар Камилджанович-
Маъмур университети Филология факультети декани**

ISSN 2181-9696

Doi Journal 10.26739/2181-9696

«MAMUN SCIENCE» JURNALI

3 JILD, 1 SON

ЖУРНАЛ «MAMUN SCIENCE»

ТОМ 3, НОМЕР 1

JOURNAL OF «MAMUN SCIENCE»

VOLUME 3, ISSUE 1

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000